

TADEUSZ MROCZEK

ur. 1929; Janów Podlaski

Miejsce i czas wydarzeń	Janów Podlaski, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt "Archiwum Historii Mówionej - opracowanie i udostępnienie online najcenniejszych zasobów", stadnina koni

Ewakuacja stadniny do Niemiec w lipcu 1944 r.

Krzyształowicz był cały czas tego okresu przedwojennego, okupacyjnego w stadninie, i powojennego, i następnej ewakuacji już w [19]44 roku, bo stadnina została ewakuowana do Niemiec. W trakcie bombardowania dywanowego Drezna tam się właśnie znajdowała stadnina janowska i znajdowała się z Krzyształowiczem. Krzyształowicz był nie sam, ale z żoną i z córką. Cały czas, kiedy ta stadnina wędruje, jeszcze jest w sferze wpływów niemieckich, zarządzającym stadniną jest jak gdyby ten Krzyształowicz. Stadnina musiała wyruszyć do Niemiec jeszcze przed wkroczeniem Armii Radzieckiej do Janowa, a do Janowa weszli oni około 20 lipca [19]44 roku. Czyli to tak się zbiega mniej więcej z datą tego zamachu na Hitlera. Więc musiała wyjechać wcześniej, prawdopodobnie i Fellgiebel wyjechał z tą stadniną. No, ale jak była wpadka z zamachem, w którą był zamieszany jego brat, to musiał się ten pułkownik od razu wtedy ulotnić, bo chyba też był zagrożony. Nigdzie nie znajduję, co się stało z pułkownikiem. Zarządzającym stadniną w Dreźnie jest Krzyształowicz.

Też ciekawe, że jak już armia amerykańska zajęła teren, na którym znajdowała się stadnina, no to generał amerykański jakiś upatrył sobie jakiegoś konia, no i mówi: „No to wyceńcie, ile chcecie za tego konia.” I Krzyształowicz opowiada, że: „Siedzieliśmy i żeśmy obradowali, jaką cenę mu podać. No i żeśmy nawiązywali do cen, za jakie sprzedawano konie przed wojną, i żeśmy wymyślili, że będzie to w porządku, jeżeli mniej więcej w granicach takich, jakie ceny żeśmy brali za konie przed wojną.” No i podali mu tą cenę. On mówi: „ Tak? Ile? Tyle? To ja płacę wam dwa razy tyle.” No i zapłacił ten generał amerykański za tego konia dwa razy tyle, jak oni tam wycenili.

Data i miejsce nagrania	2019-05-07, Lublin
Rozmawiał/a	Agnieszka Piasecka
Redakcja	Aleksandra Bańkowska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"